

Område: Jobb och Företagande, regional utveckling, jord- och skogsbruk samt konsumentfrågor	Sidantal: 41
---	-----------------

FLER JOBB OCH FÖRETAG

- JOBB OCH FÖRETAGANDE, REGIONAL UTVECKLING, JORD- OCH SKOGSBRUK SAMT KONSUMENTFRÅGOR

INLEDNING

Den pågående globala krisen påverkar svensk ekonomi i allt högre grad, vilket medför stora utmaningar för den svenska arbetsmarknaden. Allt fler människor hamnar utanför arbetsmarknaden och särskilt utsatta är gruppen ungdomar som står för hälften av den totala ökningen i arbetslöshet. Den dramatiska nedgången i världsekonomin är även kännbar för våra företag, som spelar en stor roll för tillväxten och sysselsättningen. Därför är det viktigt att utveckla jobb- och företagarpolitiken för att samla kraft inför det globala omvandlingstrycket. Med nya idéer och krafter lägger vi grunden för en långsiktig välfärd och tillväxt.

Centerpartiet är redo att anta utmaningarna. Det innebär att skapa förutsättningar för jobb i fler och växande företag. Det är framför allt de små- och medelstora företagen som kommer att stå för framtidens efterfrågan på arbetskraft och därför är det viktigt att intensifiera insatserna för att underlätta för verksamheter vid nystart, men även under hela företagets livscykel. Det handlar om att ta bort onödiga hinder för företagande och entreprenörskap, att sänka tröskelvärden för att bli företagare och uppmuntra fler till att vilja bli entreprenörer. I och med detta skapar vi goda förutsättningar för företagande, investeringar och ägande. Vi tar därmed täten i arbetet för ett livskraftigt företagande, där företagsamheten främjar många av människans bästa drivkrafter. Det är genom dessa drivkrafter som fler blir entreprenörer och det är fler snabbväxande företag som ger fler nya jobb.

Utgångspunkten för Centerpartiets politik är att alla som vill och kan ska få arbeta efter förmåga. Arbetet i sig har ett värde för människan. Vi vill med andra ord ta till vara människors arbetsförmåga, förbättra drivkrafter och stötta nya vägar till arbete. Vi vill underlätta för grupper som har svårt att etablera sig på arbetsmarknaden och förhindra att människor fastnar i bidragsberoende och svag inkomstutveckling. Nu när finanskrisen

inträffar samtidigt som lågkonjunkturen är det risk att alltför många hamnar i utanförskap och blir bidragsberoende. Detta riskerar välfärden. Därför föreslår vi en ny flexibel arbetsmarknadsmodell med individen i fokus, en modell som uppmuntrar till rörlighet, kompetensutveckling och omställning för den anställde, och samtidigt lägre kostnad för att anställa och mer flexibel arbetsrätt för företagen. Detta kommer att leda till att vi på sikt når en varaktig sysselsättningsökning som kan säkerställa en stark och hållbar välfärd även i framtiden.

EN FLEXIBEL SVENSK MODELL

I en tid där konjunkturen kraftigt viker nedåt, arbetslösheten och varslen ökar ställs nya krav på arbetsmarknadens flexibilitet. Personer med hög och attraktiv kompetens tvingas ut i arbetslöshet samtidigt som de som under lång tid stått mycket långt från arbetsmarknaden, ungdomar, förtidspensionerade och långtidsarbetslösa, pressas ännu längre bort.

Centerpartiet vill lära av 1990-talets ekonomiska kris då många personer kom att hamna i ett permanent utanförskap. För att möta en av de värsta kriserna på svensk arbetsmarknad någonsin behöver vi utvärdera och analysera såväl styrkan som bristerna i den svenska arbetsmarknadsmodellen. Globaliseringen och den teknologiska utvecklingen har bidragit till allt större krav på arbetsmarknadens anpassningsförmåga. Det innebär att det ska vara enkelt och tryggt att byta arbete liksom odramatiskt att vara utan arbete under en kortare tid. Detta ställer krav på nytänkande, moderna tjänsteföretag behöver moderna lösningar. De kan inte vara fastlåsta i gamla strukturer som bygger på industrisamhällets behov.

Samtidigt står en alldeles för stor del av befolkningen i arbetsför ålder utanför arbetsmarknaden samtidigt som vi ser en tydlig trend med allt färre i de arbetsföra åldrarna. Därför är det allt viktigare att allt fler ges rätt förutsättningar att komma in på arbetsmarknaden. Alla ska ha rätt att bidra efter förmåga. Allas insatser behövs.

Vi vill därför skapa en ny och mer flexibel arbetsmarknadsmodell med individen i fokus – en arbetsmarknadsmodell som uppmuntrar till rörlighet, trygghet, kompetensutveckling och vid behov omställning. Trygghet på arbetsmarknaden och hos individer måste skapas genom vetskapen om att mister man ett jobb så finns det nya jobb att gå till. Modellen består av fyra delar; 1. Vi föreslår förstärkt betoning på omställning i arbetslöshetsförsäkringen, 2. reformerad arbetsrätt som minimerar LAS som lagstiftning och flexiblare anställningsformer, 3. införande av skatteavdrag för kompetensutveckling samt 4. sänkta kostnader för att anställa

genom sänkta skatter. Modellen understryker såväl individens, arbetsgivarens, statens som de fackliga organisationernas ansvar. Modellen måste genomföras i dess helhet för att uppnå den totala flexibiliteten.

Stärk arbetslinjen i a-kassan

För att bättre klara allas möjlighet till vidareutbildning, omskolning och inkomsttrygghet under omställningsperioden vill Centerpartiet utveckla arbetslinjen ytterligare. Ökade krav på flexibilitet måste förenas med en tydlig arbetslinje, bra ekonomiska ersättningsystem samt omfattande möjligheter till vidareutbildning.

När det statsfinansiella läget tillåter vill vi därför stärka arbetslöshetsförsäkringens roll som omställningsförsäkring och höja arbetslöshetsförsäkringen initialt, exempelvis de tre första månaderna via höjt tak eller ersättningsnivå. Detta kan förenas med en snabbare avtrappning i ersättningsnivåerna. Den ekonomiska situationen för personer, som under kort tid, befinner sig i en omställningsfas och är hänvisade till a-kassa, skulle på så vis underlättas. Vi ser också att en höjning i början av ersättningsperioden skulle kunna öka individers benägenhet att våga byta arbete och därigenom öka flexibiliteten och stimulera rörligheten på arbetsmarknaden.

En reformerad arbetsrätt

Lagen om anställningsskydd (LAS) inrättades under en industristruktur, med helt andra förutsättningar och långt ifrån anpassad till dagens tjänstesamhälle och småföretagarnas förutsättningar. Den pågående ekonomiska krisen gör att människor blir uppsagda i snabb takt och det är tydligt att arbetsrätten skapar osäkerhet hos våra företag. Det är tydligt att Lagen om anställningsskydd (LAS) hämmar rörligheten på arbetsmarknaden då trösklarna på arbetsmarknaden höjs för personer med svag förankring på arbetsmarknaden; främst ungdomar och invandrare. Arbetsmarknadsstatistik visar att sedan 2000 har ungdomsarbetslösheten (15-24år) ökat från 11,9 till 18,9 procent.¹ Dessutom är det allt fler tidsbegränsade anställningar bland sysselsatta ungdomar och en permanent hög arbetslöshet bland invandrare. Trenden på arbetsmarknaden är idag att ovanstående grupper lätt utnyttjas genom ett frekvent användande av tidsbegränsade anställningar. En person kan bli "utlasad", dvs. sägas upp strax före tidsgränsen då en tillsvidareanställning eller företräde till återanställning skulle bli aktuell.

¹ OECD

Dagens system för att skapa trygghet baserar sig på turordningsreglerna i LAS. Den har en grundsyn i att tryggheten i arbetslivet är en tillsvidareanställning på heltid och att tryggheten ökar med längre anställning. Centerpartiet anser inte att tryggheten på arbetsmarknaden ska ligga i rätten att behålla sitt gamla arbete utan istället möjligheten att finna nya jobb. På det sättet undviks att människor är i arbete som de inte trivs eller passar för. Vi anser att det behövs en ökad rörlighet där kunskap och lärande sprids av de många som byter jobb och där företagen snabbt ges möjlighet att ställa om efter konjunkturläget och nya förutsättningar så att arbetsgivarna vågar anställa och expandera när tiden är rätt. Samtidigt ska de anställda snabbt ha möjlighet att gå till nytt jobb när man blir arbetslös. En förutsättning för att förbättra anställningsbarheten är utbildning och fortbildning.

Centerpartiet anser att arbetsrätten är omodern och behöver reformeras. Lagstiftningen förhindrar framväxten av nya jobb. Därför vill vi minimera lagen om anställningsskydd men med hänsyn till de internationella åtaganden inom EU's regelverk. Det betyder att behålla en "mini-LAS" med en kärna som innehåller ett grundskydd mot godtyckliga uppsägningar för personer som idag har en fast anställning. Dessutom vill vi ge fotfäste för personer som idag står utanför arbetsmarknaden. Vi tror på avtalsmodellen och anser att parterna bör ta ett större ansvar för anställningsskyddet. Det betyder att arbetsrätten ska decentraliseras genom att det blir möjligt att ta hänsyn till förhållandena hos det enskilda företaget och i olika branscher. Det ska vara möjligt att i ökad utsträckning komma överens direkt med medarbetarna, utan hinder av lagstiftning och centrala kollektivavtal. Detta är inte minst viktigt för de små företagen.

Lagstiftningen fyller sin grundläggande funktion i att skydda anställningar, men genom turordningsreglerna blir det svårt att behålla den kompetens som är bäst för företaget vid personalförändringar liksom svårt att rekrytera ung, välutbildad personal. Företag måste snabbt kunna anpassa sysselsättningen vid skiftande konjunkturer så att lönsamheten inte viker. Småföretagare vill växa och anställa, men tvekar inför långsiktiga satsningar då många känner oro inför varsel och uppsägningar. Därför vill vi på kort sikt förändra turordningsreglerna genom att införa proportionalitet som ger företag möjligheten att undanta personal i förhållande till företagets antal anställda. Företag måste kunna välja vilka medarbetare som behövs i företaget, oavsett om det gäller rekrytering eller avveckling. På längre sikt anser vi att turordningsreglerna bör avskaffas för att istället ge arbetsmarknadens parter ansvaret att avtala om villkor.

Centerpartiet anser att tillsvidareanställningar ska vara grunden på arbetsmarknaden, samtidigt som tidsbegränsade anställningar spelar en viktig roll då dessa kan fungera som en bro in i fasta anställningar för personer som ännu inte är fast etablerade på arbetsmarknaden, till exempel unga människor. Alliansregeringen visade tidigt på handlingskraft och insatser för att göra det enklare att anställa för en viss tid. Sedan 1 juli 2007, behöver en arbetsgivare inte ange några särskilda skäl för en tidsbegränsad anställning, men man får samtidigt inte anställa en och samma person på en sådan anställning i mer än sammanlagt två år inom en femårsperiod. Redan med denna insats ökar flexibiliteten på arbetsmarknaden.

Centerpartiet vill göra det billigare för företag att vilja anställa fler människor. Arbetsgivaravgiften fördyrar idag arbetskraftskostnaderna för företagen och påverkar den svenska konkurrenskraften och sysselsättningen negativt. Därför vill vi sänka arbetsgivaravgiften vilket kommer skapa fler arbetstillfällen och kan göra Sverige företagsammare. Detta stärker konkurrenskraften. Steg för steg vill vi sänka arbetskraftskostnaderna. Inledningsvis vill avskaffa den särskilda löneavgiften (7,49%) för egenföretagare, och på lite längre sikt vill vi ha en generell sänkning som ligger i nivå med internationell nivå.

Skatteavdrag för omställning

Det krävs kraftfulla omställnings- och kompetensåtgärder för att individer med färsk arbetslivserfarenhet snabbt ska komma tillbaka till arbetslivet. Centerpartiet vill införa ett skattegynnade individuellt kompetenssparande kallat Framtidskonto för att öka investeringarna i utbildning och företagsamhet samt sprida detta jämnare över hela arbetslivet. Framtidskontot ska ses som en individuell omställningsförsäkring. (Se vidare 140 program Skattevision 2014.)

Centerpartiet vill:

- Införa en ny svensk flexibel modell som stärker arbetslöshetsförsäkringens roll som omställningsförsäkring, reformerar arbetsrätten för flexibla anställningsformer, möjliggör för skatteavdrag för omställning samt sänkta arbetsgivaravgifter.

Detta innebär:

- På sikt höja ersättningen i arbetslöshetsförsäkringen initialt. Detta kan förenas med en snabbare avtrappning i ersättningsnivåerna.
- Utveckla en "mini-LAS" med en kärna som innehåller ett grundskydd
- Förändra turordningsreglerna genom att införa proportionalitet och överföra på sikt ansvaret för turordningsreglerna till parterna.
- Att LAS skall omarbetas så att företag med 1-9 anställda helt undantas från reglerna om turordning.
- Införa individuellt skatteavdrag för framtidskonto till utbildning och företagande
- Avskaffa den särskilda löneavgiften och som ett första steg för egenföretagare.

EN ARBETSMARKNAD I GUNGNING – NYA GRUPPER UT I ARBETSLÖSHET

Sverige står inför stora utmaningar på arbetsmarknaden. Vi befinner oss just nu i en de kraftigaste lågkonjunkturerna någonsin. Regeringens prognoser tyder på ett fall i sysselsättningen med 320 000 personer under perioden 2008-2011. Arbetslösheten förväntas stiga till knappt 9 procent 2009 och sedan stiga ytterligare till drygt 11 procent år 2010.²

Den senaste perioden med stor osäkerhet på finansmarknaden och en dramatisk ökning av varsel i och arbetslösa ställer mycket höga krav på arbetsmarknadspolitiken. Vi måste se till att de grupper som redan står mycket långt från arbetsmarknaden inte hamnar ännu längre bort. Samtidigt är det mycket viktigt att de personer som precis har hamnat i arbetslöshet får snabba insatser som gör att man fort kommer i arbete igen. Arbetsmarknadspolitiken måste ge ökade förutsättningar att vara flexibel lokalt så att åtgärder kan anpassas efter individuella och lokala förhållanden.

Försök med nystartszoner

Fler än 1,5 miljoner svenskar befinner sig idag i utanförskap, d.v.s. människor som är öppet arbetslösa, i arbetsmarknadspolitiska åtgärder, förtidspensionärer, sjukskrivna eller lever på försörjningsstöd. Utanförskapet är inte bara ett stortstadsfenomen. Enligt en undersökning av Riksdagens utredningstjänst är det 149 områden runtom i hela landet som har en förvärvsfrekvens på under 50 procent. Kvinnornas förvärvsfrekvens i dessa områden är ännu lägre. Resultaten visar också att utanförskapet inte bara är ett stortstadsfenomen, områdena

² Arbetsförmedlingen, Arbetsmarknadsutsikterna för år 2009 och 2010, 2008

fördelar sig runtom i hela landet. Ofta är det invandrartäta områden. De samhällsekonomiska och välfärdsvinsterna av att personer lämnar utanförskap och återvänder i arbete är mycket stora. Undersökningen visar att om sysselsättningsnivån var samma som riksnittet så skulle de statliga finanserna förstärkas med 15 miljarder kronor och 65 000 fler människor skulle få jobb – och mer makt över sina liv.³ De samhällsekonomiska och de välfärdsvinster vi får av att personer lämnar utanförskap och återvänder i arbete är mycket stora. En person som går från arbetslöshet till jobb är nämligen med och bidrar till att stärka de offentliga finanserna med 225 000 kronor.⁴

Boendesituation och bostadsområdets karaktär har stor betydelse för individens möjlighet till utbildning, arbete och integration.⁵ Ett antal möjliga förklaringar till sambandet mellan bostadssegregation och problem på arbetsmarknaden kommer fram.⁶ Sökandet efter jobb blir mindre effektivt ju längre boendet är från arbetsplatsen, t ex genom att man helt enkelt inte upptäcker eller har tillräcklig information om en del av de jobb som blir tillgängliga.

Forskning⁷ visar på ett starkt samband mellan bra ledarskap, pedagogik och bra skolresultat. Detta är särskilt viktigt i utsatta områden, med hög arbetslöshet och socialbidragsberoende. Det är därför särskilt allvarligt att ett flertal rapporter visar på stora brister i den svenska lärarutbildningen. Det finns ett tydligt samband mellan ofullständig gymnasieutbildning och hög arbetslöshet och utanförskap. En bra kunskapsgrund och genomförd gymnasieutbildning ökar chanserna för ungdomar att få ett arbete eller att bedriva fortsatta studier på högskolan. Därför vill vi satsa på hög kvalitet i skolor i utsatta områden inte minst genom att stärka ledarskapet och bättre tillgång till information om var utbildningschanserna finns. Vid sidan av arbetsförmedlingarna är kommunerna sannolikt de viktigaste lokala aktörerna.

Centerpartiet vill ta lärdom av de försök som bl.a. genomförts i Storbritannien, Frankrike, Italien och USA med så kallade Enterprise zones, Empowerment zones, Zone Franches Urbaines och Area Contracts. I bostadsområden med hög arbetslöshet, fattigdom, kriminalitet och en stor andel ungdomar utan utbildning har man infört särskilda skattelättnader och

³ Rut, Lokala Utanförskapsområden - Finansiella Effekter dnr 2008:1786

⁴ Finanspolitiska rådets rapport Svensk Finanspolitik 2008

⁵ Yves Zenou, Olof Åslund och John Östh

⁶ En fördubbling av antalet jobb i närområdet förknippas med en sysselsättningsökning på 26 procentenheter och 25 procent högre förvärvsinkomst.

⁷ McKinsey & Company (2007) och även OECD (2008)

riktade bidrag som ska locka företag att etablera sig i dessa områden.⁸ Vi föreslår därför försök under fem år med ca 10 så kallade "Nystartszoner. Viktiga beståndsdelar i en framgångsrik integrationsstrategi är att stärka utbildningens roll, förbättra boende och boendemiljöer och att utveckla entreprenörskapet liksom bättre samverkan med myndigheter och ökat lokalt inflytande.

Alliansregeringen har tagit krafttag mot utanförskapet som redan hösten 2008 inrättade försöksverksamhet med nystartskontor på nio orter. Nystartskontoren är en tjänst för individuellt anpassad vägledning och stöd inför start och drift av företag och är därmed ett effektivt verktyg i arbetet med att minska utanförskapet. Centerpartiet vill ta steget fullt ut och föreslår att nystartskontoren ska etableras i utsatta områden i hela landet. Det innebär kommuner eller stadsdelar präglade av stort utanförskap i form av exempelvis låg förvärvsfrekvens, stor andel invånare beroende av försörjningsstöd samt högt ohälsotal.

Centerpartiet vill:

- Ta lärdom av en rad västländer som infört så kallade Enterprise zones och Empowerment zones och göra försök med ca 10 så kallade "Nystartszoner.
- Utred möjlighet och olika typer av ekonomiska incitament för försök med utvalda Nystartszoner.
- Satsa på kvalitet, ledarskap och entreprenörskap i Nystartszonernas utbildningar.
- Prioritera insatser som ökar möjligheterna att starta och driva företag.
- Förläng och utveckla regeringens satsning på nystartskontor med fördjupad samverkan mellan bl a Näringsliv, Arbetsförmedling, Försäkringskassan, Skatteverket, Almi och kommunala enheter för arbetsmarknad och försörjningsstöd.

Utanförskapet för ungdomar måste brytas!

Att ha ett jobb är viktigt för alla, men speciellt för våra ungdomar. Att börja sitt yrkesverksamma liv med att vara arbetslös, ökar också riskerna för ohälsa och för att fastna i långtidsarbetslöshet. I en lågkonjunktur drabbas ungdomar ofta mycket hårt. Trösklarna in på arbetsmarknaden blir högre och ungdomar är ofta de som först blir av med jobbet. Därför är Centerpartiet redo att ta krafttag mot ungdomsarbetslösheten. Vi har i alliansregeringen tidigt

⁸ Företag som etablerar sig slipper betala skatt under en viss period under förutsättning att de anställer 20-30 procent av lokalbefolkningen. Zenou, Yves. Hur gemensam är integrationspolitiken i Europa? 2009

visat på handlingskraft genom stora satsningar på att bryta ungdomars utanförskap, bl a genom halverade arbetsgivaravgifter, nystartsjobb och särskild jobbgaranti.

I januari 2009 var den svenska ungdomsarbetslösheten 22,9 procent. Snittet för EU är 17 procent. Motsvarande siffra för ett år sedan var 19,2 procent, vilket visar att ungdomsarbetslösheten i Sverige var mycket hög redan innan den internationella finanskrisen hunnit ge effekter på arbetsmarknaden, Det finns därmed all anledning för Sverige att titta närmare på länder som exempelvis Danmark med en ungdomsarbetslöshet på 8,7 procent. Danmark har bl.a. en mer flexibel arbetsrätt och ett lärlingssystem som skapar tidiga kontakter med arbetslivet. Många företagare upplever att de tar ett stort ansvar när de anställer en ung person utan tidigare meriter. För att sänka trösklarna för unga att ta sig in på arbetsmarknaden föreslår vi möjligheten att teckna ett frivilligt ungdomsavtal för arbetslösa ungdomar upp till 26 år. Den som sägs upp ska ha rätt till avgångsvederlag motsvarande en månadslön efter ett år och två månadslöner efter två år. Förslaget omfattar inte dem som redan är anställda. Genom att förlänga provanställningen under maximalt en tvåårsperiod kan möjligheterna till jobb för unga öka.

Ungdomar kan idag tvingas vänta i tre månader innan de är berättigade till en plats i den så kallade jobbgarantin. Därefter kan man behöva vänta ytterligare ett par månader på rätt åtgärd. Vi vill också stimulera ungdomar till entreprenörskap och starta eget företag. Här har skolan en viktig roll. Utbytet mellan skola, näringsliv och arbetsmarknad måste utökas. Centerpartiet vill därför införa ett system med lärlingslöner och fortsätta alliansregeringens sänkningar av arbetsgivaravgiften för att ha unga anställda, för att ytterligare hjälpa ungdomar att komma in på arbetsmarknaden.. Vi vill också låta alla elever ha möjlighet att driva ett ”skolföretag” och prova på entreprenörskap genom fortsatta satsningar på Ung företagsamhet. Vi vill också uppmuntra ungdomars idéer och företagande genom att slopa åldersgränsen för starta-eget-bidraget.

Centerpartiet vill:

- Införa system med lärlingslöner och fortsätta alliansregeringens sänkningar av arbetsgivaravgiften för att ha unga anställda, för att ytterligare hjälpa ungdomar att komma in på arbetsmarknaden.
- Införa särskilda ungdomsavtal som innebär förlängd provanställning till maximalt två år.
- Korta handläggningstiderna i jobbgarantin för unga. Praktik och mentor bör erbjudas redan efter 30 dagar.

- Slopa åldersgränsen för starta-eget-bidrag.
- Utöka utbytet mellan skola, näringsliv och arbetsmarknad Alla elever ska, under hela sin skolgång, ha möjlighet att driva ett "skolföretag" och pröva på att vara unga entreprenörer genom fortsatta satsningar på Ung Företagsamhet.

Social Ekonomi – en väg tillbaka

Den sociala ekonomin är central för samhällets utveckling i flera avseenden, t.ex. genom att

den bidrar till fler arbetstillfällen, även för människor som vanligen står långt ifrån arbetsmarknaden. Den bidrar också till en ökad mångfald av utförare av välfärdstjänster och därmed till en ökad valfrihet för medborgarna. Den tar dessutom tillvara människors egna initiativ och engagemang och bidrar på så sätt till att öka människors inflytande över sin egen situation.

Centerpartiet ser möjligheterna i den sociala ekonomin som bör kunna skapa nya arbetstillfällen och vill därmed intensivt insatserna. Genom dessa tillfredsställs behov av varor och tjänster som varken tillgodoses av marknaden eller den offentliga sektorn. Det handlar vanligen om en verksamhet som startas utifrån gemensamma behov och som kan tillfredställas genom en kooperativ verksamhet. På så sätt kan nya grupper integreras på arbetsmarknaden. Dessa personer skulle med stor sannolikhet ha varit sysslolösa och i behov av andra insatser från samhällets sida om de inte varit engagerade i detta. Därför vill vi se en överenskommelse med idéburna organisationer i syfte att utveckla samarbetet mellan den ideella och privata sektorn, den sociala ekonomin och offentliga sektorn för att integrera dem som står allra längst från arbetsmarknaden. Vi anser också att samhällets stöd till rådgivning på sik bör öka.

Centerpartiet har länge drivit att antalet lönebidrag ska ökas. inte minst i tider när konjunkturen viker nedåt, varslen och arbetslösheten ökar. Idag har 53 000 personer lönebidrag och är nu regeringspolitik. Under mandatperioden satsar alliansregeringen närmare 2,4 miljarder kronor extra på Samhall och nya lönebidragsplatser. Det innebär 2000 fler lönebidragsplatser under 2008 och ytterligare 3000 platser under 2009. Det är därför ett viktigt bidrag till att de som idag står längst från arbetsmarknadens inte riskerar att puttas ännu längre ut. Vi anser att insatserna behöver stärkas och föreslår därmed att en lönebidragsanställning bör kunna fortsätta även efter det att en person fyllt 65, då lagen om

anställningsskydd ger arbetstagaren rätt att stanna kvar i arbetslivet till 67 år. Enligt nuvarande regler är detta endast möjligt om det är arbetsmarknadspolitiskt motiverat. Vi anser att lönebidragets storlek ska avgöras av framför allt medicinsk expertis efter bedömning av den enskildes arbetsförmåga. Det innebär att man bör inrätta en handlingsplan med effektiv vägledning som förbättrar förutsättningarna på arbetsmarknaden efter 4 år. Särskild hänsyn behöver tas till personer med fortskridande sjukdomsprocess.

Om vi kan öka funktionshindrades sysselsättning, innebär det att fler viktiga arbetsuppgifter blir gjorda och att större ekonomiska resurser kan genereras till den offentliga välfärden. Centerpartiet anser att utestängningen av funktionshindrade är ett slöseri med samhällets gemensamma resurser. Därför är vår målsättning att mångdubbla antalet sociala företag från dagens låga nivå, genom bla förbättring av regelverket för offentlig upphandling för sociala organisationer., så att man kan ta social hänsyn.

Många sociala arbetskooperativ har kommit till stånd tack vare EU-finansierade projekt eller genom att ha sökt andra projektmedel. Projektstöden har varit de sociala företagens riskkapital i ett uppbyggnadsskede. Men steget därefter behöver utvecklas då det är svårt att gå från en projektfinansierad verksamhet till att bli ett självgående sociala företag i ett kritiskt läge för överlevnad. Ett vanligt problem vid finansiering av sociala ekonomins företag via banklån är företagets brist på säkerheter. Almis utökade minilån om 250.000 kr är ett utmärkt initiativ men för större investeringar t.ex. vid köp av fastighet kan ett utvecklat samarbete mellan Almi, Kreditgarantiförening för social ekonomi och lokal bank vara en lösning.

Centerpartiet vill:

- Ha en överenskommelse med idéburna organisationer i syfte att utveckla samarbetet mellan den ideella och privata sektorn, den sociala ekonomin och det offentligas roll för att arbeta med dem som står allra längst från arbetsmarknaden.
- Att antalet sociala företag mångdubblas från dagens låga nivå genom bla att underlätta offentlig upphandling av sociala organisationer.
- Att lönebidrag ska kunna beviljas till och med 67 års ålder och att förändringar i lönebidragets storlek avgörs av framför allt medicinsk expertis efter bedömning av den enskildes arbetsförmåga.

- Inrätta en handlingsplan för person med lönebidrag där effektiv vägledning förbättrar förutsättningarna på arbetsmarknaden efter 4 år. Särskild hänsyn kan behöva tas till personer med fortskridande sjukdomsprocess.
- Att stimulera utveckling av samarbete mellan tänkbara finansiärer som lokala banker och kreditgarantiföreningar för att tillgodose sociala och kooperativa företags behov av kapital.
- Stimulera lokal verksamhet för att aktivera personer med försörjningsstöd där både rättigheter och skyldigheter finns,.

INDIVIDEN I CENTRUM I ARBETSMARKNADSPOLITIKEN

Inför en allmän a-kassa

Alla arbetande personer bör omfattas av en inkomstrygghet vid arbetslöshet. Vi vill därför införa en allmän arbetslöshetsförsäkring. Grundläggande för en allmän omställningsersättning, som omfattar alla på arbetsmarknaden, är att den upplevs som rättvis och därmed får den legitimitet som fordras samtidigt som systemet ska vara så enkelt och kostnadseffektivt som möjligt, både för de enskilda och för de som ska administrera systemet.

En allmän a-kassa är första steget på vägen mot att föra samman arbetslöshetsförsäkringen och sjukförsäkringen till en sammanhållen försäkring under en ny myndighet som arbetar över dagens sektorsgränser. Arbetslivsförsäkringen ska ha det tydliga målet att hjälpa människor tillbaka till egen försörjning, istället för dagens mål om att enbart garantera inkomstrygghet. Nivån på avgiften måste vara fullt jämförbar inom nuvarande nivåer i arbetslöshetsförsäkringen.

En dörr in

Individen ska stå i centrum i arbetsmarknadspolitik. Alliansregeringen har därför valt att reformera arbetsmarknadspolitik från grunden. Vi har infört en enhetlig myndighetsorganisation där myndigheten har en självständig professionell ledning som innebär att den inte påverkas av partipolitiska hänsyn. Länsarbetsnämnderna har lagts ner, vilket förbättrat flexibiliteten på arbetsmarknaden då arbetsmarknadspolitik byggs upp kring de lokala och regionala arbetsmarknader som växt fram naturligt i stället för att begränsas av länsindelningen. De arbetslösa ges tidigt och individuellt stöd i sitt sökande efter arbete genom de personliga jobbcoacher som har till huvuduppgiften att matcha lediga jobb med de arbetssökande.

Trots redan stora genomförda reformer behövs ytterligare insatser, Idag sker ofta en mycket dålig samordning mellan de olika försörjningssystemen. Problemen uppstår när en individ behöver hjälp från flera aktörer samtidigt. Bristen på samsyn och samverkan drabbar inte bara den enskilde med långa väntetider och motsägelsefulla besked utan leder också till att resurser används ineffektivt. Med större samverkan på lokal nivå och samordnade insatser minskar risken för att individer hamnar mellan stolarna och rundgång i systemen. Centerpartiet har varit pådrivande och vi vill se en utveckling av det samarbete som redan existerar mellan Arbetsförmedling, Försäkringskassan, Skattemyndigheten, kommuner och den ideella sektorn. Individer ska mötas av en dörr in på arbetsmarknaden.

Trots redan stora genomförda reformer behövs ytterligare insatser, Idag sker ofta en mycket dålig samordning mellan de olika försörjningssystemen. Problemen uppstår när en individ behöver hjälp från flera aktörer samtidigt. Bristen på samsyn och samverkan drabbar inte bara den enskilde med långa väntetider och motsägelsefulla besked utan leder också till att resurser används ineffektivt. Med större samverkan och samordnade insatser minskar risken för att individer hamnar mellan stolarna och rundgång i systemen. Centerpartiet vill se en utveckling av det samarbete som redan existerar mellan Arbetsförmedling, Försäkringskassan, Skattemyndigheten, kommuner och den ideella sektorn. Individer ska mötas av en dörr in på arbetsmarknaden.

Ökad mångfald av arbetsförmedlare

En mångfald av olika fristående aktörer gynnar de arbetssökande. Med ett system med privata förmedlingsalternativ som erbjuder hjälp till arbetslösa får vi en mångfald av olika aktörer och ger ökade valmöjligheter till den arbetssökande Det gäller särskilt grupper som tex unga, utrikes födda och funktionshindrade som har svårt att komma in på arbetsmarknaden. Många duktiga coacher och förmedlare har redan upphandlats inom ramen för Arbetsförmedlingens verksamhet. Tyvärr finns det fortfarande brister i Arbetsförmedlingens upphandlingsrutiner som ofta är stora och som utestänger små specialiserade aktörer. Därför vill vi gå ett steg längre och på sikt införa ett valfrihetssystem för arbetsförmedlingstjänster där förmedlingsaktörer certifieras och rankas och den arbetslöse själv ges möjlighet att välja vilken förmedlare som ska hjälpa till med nytt jobb. Insatserna och resultaten måste utvärderas noga av både arbetsförmedling och andra aktörer.

För att öka effektiviteten och kvaliteten i Arbetsförmedlingens upphandlingar bör det införas en jobb-bonus till framgångsrika förmedlingsaktörer. Den ekonomiska ersättningen som

utgår till utförarna bör grundas på prestationer, det vill säga hur många som fått varaktigt arbete, men också med hänsyn till hur lång tid individen har varit utanför arbetsmarknaden.

Centerpartiet vill:

- Införa en allmän arbetslöshetsförsäkring, och på sikt skapa en samlad arbetslivsförsäkring
- Individen ska mötas av "en dörr in" på arbetsmarknaden dit alla arbetssökande kan vända sig. . Fördjupa och utveckla samarbetet på den lokala nivån mellan Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Skattemyndigheten kommuner och ideella sektorns verksamheter.
- Öppna upp för fler privata arbetsförmedlare och på sikt införa valfrihetssystem för arbetsförmedlingstjänster där de arbetssökande själva får välja förmedlingsaktör.
- Införa en jobb-bonus till framgångsrika arbetsförmedlare.

En arbetsmiljö för fler, friskare och mer produktiva i arbete

Dagens arbetsmarknad ställer helt andra krav på människor än vad den gjorde för bara några decennier sedan. Flexibla lösningar, ständiga förändringar, ett enormt informationsflöde och mängder av val präglar i allt högre utsträckning dagens arbetsmiljö. Centerpartiet vill öka kunskapen om arbetsmiljö och ledarskap i längre högskoleutbildningar som kan leda till chefsbefattningar. Vi vill att arbetsmiljöpolitiken ska främja ett långsiktigt hållbart arbetsliv som uppmuntrar och gör det möjligt för så många som möjligt att träda in, utvecklas och kvarstå i arbetslivet. Därmed vill vi skapa förutsättningar för en arbetsmiljö som förebygger utslagning från arbetslivet till följd av ohälsa och olycksfall och som ger förutsättningar för så många som möjligt, även de som står långt från arbetsmarknaden. Här kan den offentliga sektorn bli en bra förebild.

Arbetsgivare börjar alltmer se att vikten av en god arbetsmiljö är stor och att alltför arbetsmiljöcertifierar arbetsplatserna. Vi vill att arbetsgivaren ska se certifieringen som ett sätt att göra arbetsplatsen attraktiv, särskilt när arbetsplatsen har stor personalomsättning.

Arbetsmiljökompetensen skiljer sig åt från olika arbetsplatser, därför vill vi arbeta för att en kartläggning av hur arbetsmiljökompetensen ser ut i dag samt hur arbetsmiljöarbete kan förstärkas. Då arbetsmiljölagstiftningen ska anpassas till de mindre företagens situation bör genomförandet av denna kartläggning anpassas efter företagets storlek,

Det saknas idag nödvändiga kunskaper om arbetslivsförhållanden för att såväl arbetshälsa som produktivitet och utveckling skall bibehållas.. Därför är det viktigt att främja framväxten av

en ny bred struktur på nationell nivå för arbetslivsforskning och arbetslivsutbildning. Den långsiktiga kunskapsuppbyggnaden bör få genomslag i såväl den grundläggande högskoleutbildningen som i forskarutbildningen. Därmed föreslår vi ett bildande av ett Centrum för hälsa i arbete i en tvärvetenskaplig samverkan mellan högskolor och universitet i syfte att bedriva forskning och högre utbildning om arbetslivets förhållanden och utveckling.

Centerpartiet vill:

- Att arbetsmiljöpolitiken i första hand skall inriktas på att ohälsa och olycksfall ska förebyggas och att utestängning av människor från arbetet motverkas. Dessutom att den offentliga sektorn blir en förebild på området.
- Främja kunnande i arbetsmiljö och ledarskap i längre högskoleutbildningar som kan leda till chefsbefattningar.
- Att ett Centrum för hälsa i arbetet inrättas och där samverkan mellan universitet och högskolor i syfte att bedriva forskning och högre utbildning om arbetslivets förhållanden och utveckling.
- Anpassa arbetsmiljölagstiftningen till de mindre företagens situation

Jämställdhet på arbetsmarknaden och i näringslivet

Centerpartiet vill öka kvinnors inflytande över de ekonomiska resurserna, på arbetsmarknaden och i näringslivet. Lika lön för lika arbete borde vara en självklarhet, men kvinnor tjänar fortfarande mindre än män. Kvinnornas löner är idag 84 procent av männens och 34 procent av kvinnorna arbetar deltid. Det råder fortfarande oacceptabelt ojämlika förhållanden mellan män och kvinnor när det gäller innehav av chefsposter, styrelseuppdrag och ordförandeposter i näringslivet. 23 procent av cheferna inom privat sektor är kvinnor. Endast tre procent av styrelseordförandeposterna, två procent av VD- posterna och 18 procent av styrelseposterna i börsbolagen innehas av kvinnor.

En stor del av kvinnorna i Sverige arbetar i yrken där den offentliga sektorn är den enda tillgängliga arbetsgivaren. Det gäller många av dem som jobbar i vården eller med omsorg och barn och gamla. Det finns fortfarande få privata arbetsgivare att välja på. Det leder till att många kvinnor är fast i en snäv arbetsmarknad. Med ökad mångfald inom exempelvis välfärdssektorn kan alternativa arbetsmarknader skapas med en större valfrihet mellan olika arbetsgivare, vilket kommer att leda till bättre löner och förbättrad arbetsmiljö och ökad valfrihet. Ofrivillig deltid drabbar huvudsakligen kvinnor och mycket ofta kvinnor

verksamma i offentlig sektor. Konsekvenserna av deltidarbete är låg inkomst, låga ersättningar i socialförsäkringssystemen, låg pension samt begränsad möjlighet till ekonomisk självständighet. En grupp som hamnar i kläm är bemanningen av deltidsbrandkårer. Här räknas beredskapen som bisyssla men uttryckningen som deltidarbete. Deltidsreglerna gäller alla som deklarerar arbete i veckor som de också får arbetslöshetsersättning. För att undvika en snabb avräkning på 75 dagar vill vi göra ett undantag i deltidbegränsningsregeln för denna grupp.

Centerpartiet vill att offentliga arbetsgivare ska vara ett föredöme när det gäller att erbjuda heltidstjänster. Mångfald och jämställdhet berikar och ökar lönsamheten. Samhället har inte råd att slösa bort mänskliga resurser till följd av ett ojämnt arbetsliv och näringsliv. Det offentliga har en mycket viktig roll som initiativtagare och föregångare på jämställdhetsområdet. Allians regeringen arbetar aktivt med att förbättra jämställdheten i de statliga bolagen och andelen kvinnor har redan ökat från 22 procent till 33 procent bland ordförande och från 47 procent till 49 procent i styrelserna. Regeringen har även nyligen påbörjat ett arbete med att begära in uppgifter från alla börsbolag om hur könsfördelningen i bolagens styrelser ser ut. På regeringens uppdrag utformas också ett nytt styrelseutbildningsprogram för kvinnor. Jämställdhetsutvecklingen i näringslivet har hittills gått mycket mer långsamt än på andra områden i samhället. Centerpartiet anser att detta är oacceptabelt och vill att Sverige år 2020 har uppnått jämställda styrelser i såväl statliga som börsnoterade bolag.

Staten bör uppmuntra jämställda företag. Således vill Centerpartiet prova en modell med frivilliga jämställdhetskontrakt som bl.a. har införts i Danmark och Holland. Kontrakten ska vara frivilliga och bygga på att företagen själva formulerar mätbara och kvalitativa mål. Företag som nått sina mål bör erbjudas någon form av ekonomiskt incitament. Särskild uppmärksamhet bör ges åt de företag som arbetar aktivt för att få in fler kvinnor på ledande positioner och i styrelser.

Centerpartiet vill:

- Verka för lika lön för likvärdigt arbete.
- Gränsen för bisyssla höjs för deltidsbrandmän.
- Deltidsbrandmännen skall undantas från regeln för bisyssla och därmed ha rätt till A-kassa vid arbetslöshet.
- Öka antalet utförare av välfärdstjänster i offentlig sektor. Nya arbetsmarknader skapas med en större valfrihet mellan olika arbetsgivare, vilket skapar förutsättningar för högre löner, förbättrad arbetsmiljö och ökade karriärmöjligheter.
- Att staten skall vara föregångare när det gäller arbetet med jämställdhet i bolagsstyrelser och att Sverige bör ha jämställda styrelser i såväl statliga, kommunala, landstingsägda som börsnoterade bolag år 2020.
- Införa frivilliga jämställdhetskontrakt mellan staten, privata och offentliga verksamheter. De företag som upprättat kontrakt och uppnått sina mål ska erbjudas någon form av ekonomiskt incitament.

FÖRETAGENS MÖJLIGHETER I GLOBALISERINGEN

Låt fler vara entreprenörer!

De små och medelstora företagen utgör en viktig kugge i arbetet med att nå tillväxt och sysselsättning. Genom bra förutsättningar för att starta, driva och äga företag kan man lägga grunden för den Svenska konkurrenskraften och när den rådande konjunkturen vänder, och det kommer den att göra även denna gång, så börjar den globala konkurrensen på allvar. De små- och medelstora företagen kommer att stå för framtidens arbetskraftsutbud och därför är det viktigt att insatserna inriktas mot att underlätta för verksamheten hela vägen, från nystart genom företagets livscykel: Idéfas, Uppstart, Expansion, Lönsamhet och nedläggning. Det innebär också att ska vara lätt att vara kombinator, vilket innebär att vara en deltidsföretagare som kombinerar en anställning.

Centerpartiet och alliansregeringen har tagit ett steg i riktningen mot att sälja de statliga bolagen, och på så sätt tydliggjort rollfördelningen mellan privat och offentligt ägande. På så sätt ger staten de privata företagen goda förutsättningar att konkurrera på lika villkor utan att samtidigt driva egna konkurrerande företag. På sikt bidrar detta till en starkare sysselsättningsutveckling i de företag och branscher som berörs. Därmed bidrar en minskning av det statliga ägandet även till att uppnå alliansregeringens övergripande mål om fler

arbetstillfällen och ett minskat utanförskap. Centerpartiet vill göra det enkelt att bli företagare och entreprenör. Därför vill vi inrätta en Företagaresluss för rådgivning om bl.a. finansiering som ska vara ett redskap för nystart och utveckling av starka affärsidéer. Det innebär en kvalificerad rådgivning som snabbt ska kunna bedöma affärsmässigheten i affärsidén och ge information om statliga och privata finansieringsmöjligheter. Rådgivningen som riktas till företag i alla faser bör kvalitetssäkras och finansieras inom Almi, men kan även utföras av privata aktörer. Genom att ansluta rådgivare med olika tillhörighet och inriktning kan hela spektret täckas från vardagligt nyföretagande till forskningsbaserade innovationsprojekt.

Mervärdesskattesystemet bygger på det gemensamma systemet inom EU där bindande regler anger inom vilka områden medlemsländerna får ha reducerade momsskattesatser. I Sverige betalar vi moms, mervärdesskatt, på konsumtionen av varor och tjänster, och det är företagare som säkerställer inbetalningen av momsen till staten.

Inom EU diskuteras införandet av en enhetlig momsskattesats. En sådan förändring skulle innebära en momsskattesats på 21,7 procent för alla varor och tjänster. Om enhetsmomsen realiserar kan den medföra ekonomiska problem för bl.a. barnfamiljer och pensionärer i och med att dagens reducerade momsskattesats på livsmedel då stiger. Från Centerpartiet anser vi inte att en sådan utveckling är acceptabel.

Förutom diskussioner om enhetsmoms har även ett s.k. lågmomsförsök inom EU pågått i 18 medlemsländer. Detta har resulterat i att möjlighet ges till alla medlemsländer att permanent sänka momsen inom vissa delar av tjänstesektorn. Centerpartiet anser detta vara betydelsefullt och vill i första hand, när samhällsekonomi tillåter, kunna genomföra momssänkningar inom delar av tjänstesektorn.

Centerpartiet vill:

- Underlätta uppstart av företag och göra det lättare att driva företag i alla delar av Sverige
- Sänka tröskelvärden för att bli företagare men att också uppmuntra kombinatorer för både vara anställd och vara företagare på samma gång.
- Inrätta en företagaresluss som ska ge alla blivande företagare en tydlig ingång till offentlig rådgivning och finansiering. Driften kan utföras av både privata och offentliga aktörer.
- Behålla systemet med olika moms nivåer och på sikt sänka nivån för tjänsteföretag.

Handel på den internationella marknaden - nya och växande företag

Våra exportföretag är en del av lösningen på den finansiella kris som drabbat svensk exportindustri. Ett allvarligt problem är att få tag på finansiering vilket innebär förlorade exportaffärer, vilket i sin tur slår mot sysselsättningen. Därför har Alliansregeringen förstärkt utlåningen till företagen, en satsning på totalt fem miljarder. Tre miljarder har tillförts till Svensk Exportkredit och två miljarder till ALMI Företagspartner. Detta innebär att företagen kommer att få bättre möjligheter att konkurrera på de internationella marknaderna. Dessutom, för att förbättra exportindustrins möjligheter till långsiktig finansiering har Svensk Exportkredit beviljats en låneram uppgående till 100 miljarder kronor vilket stärker företagets internationella konkurrenskraft.

Under de senaste decennierna har det pågått en strukturomvandling inom näringslivet i takt med en allt mer ökad specialisering inom produktionen. Dessutom har industrin "outsourcat" eller flyttat ut vilket har stärkt de svenska företagens konkurrenskraft och har därmed ökat dessas efterfrågan på högutbildad arbetskraft.

Tjänsteproduktion och tjänstesektorn är idag en av världens tjugo största tjänsteexportörer med en kontinuerligt växande andel av den totala ekonomin. Sektorns utveckling har även inneburit en öppenhet för välfärdsservice som vård och omsorg i andra länder än hemlandet vilket innebär en potential och en helt ny typ av marknad som är på väg att växa fram. Centerpartiet ser den potentialen och skulle vilja utveckla detta område genom att använda den offentliga sektorns samlade kompetens och kunnande som bas för att bygga framtidens exportsuccéer. Ett avknopningsprogram för tjänster inom den offentliga sektorn bör genomföras. Det kan gälla både dets sociala området som det tekniska området. Detta kommer att leda till en ökad integration mellan offentlig sektor och den nyskapande välfärdsentreprenören kan med rätt förutsättningar öppna för en stark export av tjänster.

Miljöteknik är en annan stor marknad med betydande tillväxtpotential. Världsmarknaden för miljöteknik beräknas vara värd 6000 miljarder kronor år 2010. I Sverige hade miljötekniksektorn år 2006 en omsättning på 97 miljarder kronor och sysselsatte omkring 46 000 personer. Tillväxten i sektorn har varit mycket stark de senaste åren och omsättningen har ökat med närmare 40 procent sedan 2003, att jämföra med bruttonationalprodukten som ökat med omkring 12 procent under samma period. Ett land som har framstående företag inom denna bransch har alltså stora samhällsvinster att se fram emot.

Inom miljöteknik är Sverige mycket framgångsrika inom områden som hållbart samhällsbyggande, energiteknik, reningsteknik och förnybar energi. Centerpartiet ser möjligheter för Sverige att initiera ett funktionellt kluster, där en samling miljöteknikföretag tillsammans med regeringar och myndigheter samarbetar för att marknadsföra den miljöteknik vi är framstående inom. Det handlar om att skapa ett Green Valley koncept för Norden, där vi kompletterar varandra för att sedan kunna erbjuda övriga världen ett helhetskoncept för hållbar utveckling.

Större delen av svensk export går via båt. För att öka andelen fartyg med inhemsk flagg har samtliga EU-länder, förutom Sverige, infört en så kallad Tonnageskatt. Detta är ett sätt för rederier att beräkna inkomsten av transport av gods eller passagerare vilken sedan läggs samman med rederiets övriga inkomster och beskattas med den bolagsskattesats som tillämpas på näringsverksamhet i övrigt. Ett tonnagebaserat system bör skyndas på för att ge svensk sjöfartsnäring bättre konkurrensförutsättningar på en global marknad. Då kan svensk handelsflotta utvecklas och få likvärdiga förutsättningar som andra EU-länder, samtidigt som vi undviker att framtida investeringar läggs utanför Sverige där konkurrenskraften i dagsläget är mer gynnsam. På så vis kan också verksamhet och arbetstillfällen inom näringen utvecklas och bibehållas i Sverige.

Centerpartiet vill:

- Främja små företags exportsatsningar genom att utveckla arbetet med exportrådgivare i alla län”, ett komplement till andra exportfrämjande instanser, och som ska ge företagen ökade möjligheter till omvärldsanalys och stöd på plats. Att regeringen tar fram en svensk vision och handlingsplan för en internationellt konkurrenskraftig tjänstesektor.
- Att en internationaliseringsstrategi tas fram om integrerar näringspolitik, handelspolitiken och investeringsfrämjandet.
- Exportrådets främjandeverksamhet bör i större utsträckning samverka med andra främjandeorgan och samordnas med ISA:s marknadsföring av Sverige som investeringsland.
- Införa tonnageskatt
- Starta ett program för offentliga sektorn så att Sverige kan få fram privata företag som kan exportera tjänster

Kvinnors företagande

Studier visar att kvinnors företagande ligger kvar på samma nivå som 1990 och andelen företagare bland sysselsatta kvinnor var 2007 drygt fem procent medan motsvarande andel för män var 14 procent.

Många kvinnor arbetar i branscher som delvis är stängda för företagare. Regeringens ambition att öka företagandet i vårdsektorn har dock gett resultat. Enligt Eurostat har antalet kvinnor i Sverige som är företagare inom vård och omsorg ökat med nästan 3000 personer. Det är utvecklingen i övriga branscher som hållit ned den totala ökningen.

Företagare har betydligt mindre möjlighet att ta del av socialförsäkringssystemet. Trots att företagare tvingas finansiera socialförsäkringarna på samma sätt som anställda kan de ändå inte utnyttja det skydd som försäkringarna ger. Eftersom kvinnor använder dessa system mer än män blir steget till att bli företagare mer riskfyllt. Text tar kvinnliga anställda med småbarn ut nästan dubbelt så lång föräldraledighet som småbarnsmammor med företag.

Om fler privata entreprenörer inom vård, skola och omsorg tillåts så skulle fler anställda kvinnor ges möjlighet att bli företagare. Därför strävar vi efter att intensifiera regeringens satsningar för att stimulera företagandet i välfärdsområdet.

Centerpartiet vill:

- Införa en nystartscheck för kvinnors företagande som kan användas till support, rådgivning och uppstart av företag. Detta skapar nya möjligheter för kvinnor att satsa på eget företagande.
- Fortsätta regeringens satsning på att underlätta och stimulera att fler kvinnor tar klivet att bli företagare. Även satsningar för att stimulera företagande i välfärdsområdet bör fortsätta och intensifieras ytterligare.
- Fortsätta satsningen på ambassadörer för kvinnors företagande och utveckla det på europeisk nivå.
- Att hälften av alla som startar företag skall vara kvinnor till 2014
- Att alla kommuner intensifierar satsningarna för att stimulera företagandet i välfärdsområdet till 2014.

En stark kapitalförsörjning kan utmana krisen!

Finanskrisen och lågkonjunkturen innebär en rejäl utmaning för våra företag och det är tydligt att företagandet har en stor betydelse för alla. För många företag är finansieringsfrågan fortfarande den mest akuta där de som tidigare lånat i andra länder har svårt att förnya sina lån. Detta ökar efterfrågan på krediter i Sverige. En kritisk punkt har passerats där många nu inte vågar att låna och investera även när kreditmarknaden gradvis återställs.

Centerpartiet vill intensifiera insatserna för småföretagens kreditförsörjning och föreslår därmed att lokala kreditgarantiföreningar ska ges statlig uppbackning genom statliga kreditgarantier. Garantierna kan fungera som säkerhet när föreningarnas medlemsföretag beviljas lån i banker, och systemet skulle kunna fungera på samma sätt som när de europeiska och nordiska investeringsbankerna bedriver sin verksamhet. I deras fall fungerar lokala kreditgarantiföreningars egna kapital som säkerhet när företag beviljas banklån, och investeringsbankerna ger garantier till de lokala kreditgarantiföreningarna. Med en ökad samordning av de statliga aktörerna underlättas finansieringen för företag såväl som för lokala och regionala privata aktörer. På så sätt tas den lokala kompetensen till vara när lokala banker, kreditgarantiföreningar och småföretag möts och diskuterar hur olika investeringsprojekt bäst bör genomföras. Vi vill se samhällets roll som marknadskompletterande aktör där inte bara staten tar ett ansvar utan att förutsättningar ges för fler aktörer. Fler aktörer ger en ökad beredskap vad gäller risktagande. Kreditgarantiföreningarna är ett exempel på en kompletterande resurs, med engagerade och kompetenta personer som aktivt vill medverka till en positiv företagsutveckling.

Det är entydigt att kapitalförsörjningen måste förbättras för att öka nyföretagandet och för att svenska företag ska kunna växa i samma takt som i andra länder. Därför vill vi införa skatteincitament för investeringar och återinvesteringar i onoterade och mindre företag. Det innebär t ex att avskaffa den femåriga karenstiden för delägare i fåmansföretag i syfte att främja återinvesteringar i onoterade företag.

Förutom riskkapital kan externa finansiärer bidra med kunskap om vilka innovationer eller produkter som de har möjlighet att dela med sig av sina kommersiella erfarenheter till potentiella nyföretagare. Den kompetens av strategiska och operativa frågor som ofta följer med affärsänglars och riskkapitalisters finansiella engagemang är mycket viktig. Ett affärsängelnätverk bör därför etableras inom Almis organisation.

Idag anses risken vara för hög för att investera i tidiga skeden av ett företag. Avkastningen anses för osäker för att potentiella investerare ska kunna tänka sig finansiera ett projekt. Investeraren tar alltså en stor risk om han/hon går in med kapital men får inget tillbaka för den risk som tas. Detta gör att många har sitt kapital vilande än investerar det i olika projekt. Som en lösning på detta skulle kunna vara att införa ett avdrag på inkomstskatten för investeringar i ett företag, ett så kallar riskkapitalavdrag. Detta skulle uppmuntra investerare att ta en större risk och på så vis öka kapitaltillgången för entreprenörerna.

Ett alternativt sätt att finansiera nyföretagande är genom sparande i fonder. Det innebär dock låsningar på lång sikt av kapitalet och som inte heller är tillgängligt för riskkapital. Därför vill vi finna vägar för att göra dessa former av sparkapital tillgängliga. Ett sätt är att bygga upp ett regionalt riskvilligt kapital och placera en del av pensionsavsättningarna i regionala pensionsfonder, d.v.s. i regionala riskkapitalbolag där kommuner och regioner, företag och privatpersoner ges möjlighet att avsätta pensionskapital.

AP-fonderna förvaltar stora mängder kapital som skulle kunna investeras i såväl infrastruktur som företag och företagslångivning. Med reformerade regler skulle fler företag kunna dra nytta av AP-fondernas medel. Idag står finansmarknaden inför ett stort förändringstryck. Nuvarande placeringsregler för AP-fonderna är idag 8-10 år gamla, vilket gör att det finns all anledning att se över dem. Därför vill vi ta bort begränsningen att det inte fanns en begränsning (5procent) utan att det skulle vara upp till styrelsen, inte lagstiftarna, att avgöra vilken allokering vi bör ha till onoterade aktier inklusive infrastruktur.

Den som startar ett företag kan få stöd till start av näringsverksamhet från Arbetsförmedlingen. Stödet som kombineras med rådgivning betalas ut som aktivitetsstöd under 6 månader till den som är arbetslös och är arbetssökande. Forskning konstaterar att de nya företag som startas av personer som tidigare varit anställda är livskraftigare än företag som startas av personer som kommer från arbetslöshet. Det är viktigt att stödet beviljar sökande som bedöms ha en bärkraftig affärsidé och att den som bedömer ansökningarna besitter den rätta kompetensen. Almi har lång erfarenhet och ett stort kunnande inom företagsetablering. Därför anser vi att Almi bör ha huvudansvaret för genomförandet av starta egetbidrag och som även ska utveckla en modell för entreprenörsersättning.

Centerpartiet vill:

- Stärka insatserna med småföretagens kreditförsörjning med lokala kreditgarantiföreningar med uppbackning av statliga kreditgarantier
- Skapa regionala riskkapitalbolag
- Inför ett skatteincitament för investeringar och återinvesteringar i onoterade och mindre företag.
- Utarbeta en strategi för hur affärsänglar kan bidra med kompetens, coachning och mentorskap
- Reformera placeringsreglerna i första till fjärde AP-fonden i syfte att öka fondernas möjlighet till företagsinvesteringar och infrastruktur.
- Att Almi ges ansvaret för Starta eget-bidrag som ska kunna erhållas från 18 år

Ett regelverk för den svenska konkurrenskraften

För att Sverige skall komma i en positiv spiral av tillväxt, med ökat välstånd och förbättrad välfärd förutsätter det att vi har ett regelverk och ett skattesystem som är både långsiktigt och konkurrenskraftigt. Regelförenklingen är ett centralt mål om fler jobb i fler och växande företag ska nås. En del av de små och medelstora företagen växer snabbt och ger betydande tillskott till sysselsättningen, men de flesta små företag växer inte alls.

Inom EU står regelförenkling högt på dagordningen och det finns ett ambitiöst mål, 25 procent till 2012. Alliansregeringen arbetar aktivt för att regelförenklingsarbetet på EU-nivå drivs framåt och leder till konkreta resultat i företagens vardag. Eftersom ett flertal regelområden i Sverige till stora delar följer av gemenskapsrätten, har regelförenklingsarbetet inom EU mycket stor betydelse för möjligheterna att skapa enkla regelverk och minska de administrativa kostnaderna för svenska företag. EU's arbete är helt avgörande för att vi ska lyckas minska de administrativa bördorna. Därför driver Sverige på i EU för att öka takten i regelförenklingsarbetet.

Centerpartiet och alliansregeringen har tagit krafttag i arbetet för att minska företagens administrativa kostnader. Målsättningen är att minska kostnaden för regelefterlevnad med 25 procent fram till 2010. Målet är ambitiöst mot bakgrund av utgångsläget vid internationella jämförelser. Ett målmedvetet arbete ligger bakom att verktygen för att bedriva ett effektivt, hållbart regelförenklingsarbete på bred front nu är på plats.

Regeringen har sedan hösten 2006 lagt en stabil grund för regelförenklingsarbetet och en utökning av mätningarna ska genomföras av regelområden som orsakar företagen administrativa kostnader. Ett regelråd har inrättats som ska bistå regelgivarna i arbetet med regelförenklningar för företagen. Samråd med näringslivet är något som prioriteras och värdesätts av den här regeringen. Samråd med företag och branschorganisationer bedrivs av samtliga departement och flertalet myndigheter som i sin verksamhet har kontakt med företag. Gensvaret från näringslivet var enormt när regeringen tillträdde och närmare 800 förslag har lämnats in.

Att sänka kostnaderna för onödig och krånglig administration av regler är särskilt viktigt att prioritera i en lågkonjunktur, då företagen redan är pressade av att hålla nere kostnaderna. En kraftig minskning av företagens administrativa kostnader för regelverk skulle innebära att företagen istället skulle kunna lägga ner den tiden och de kostnaderna på investeringar i verksamheten och på att anställa.

Vi har insett bördan från regelverkets kostnader varför vi arbetar för att gå ännu längre, d.v.s. att sänka regelkostnaden med 35 procent till 2015. Det ska även gälla kommuner och landsting för vilka det innebär en konkurrensfördel.

Centerpartiet har en tydlig målsättning; Sverige ska vara bland de enklaste länderna i världen när det gäller att starta företag. Det innebär att det inte ska ta mer än 10 dagar att starta ett företag. Denna målsättning ställer höga krav på lokala nystartskontor som bör ha ett nära samarbete med skattekontor, försäkringskassa och arbetsförmedling. På så sätt samlas information och stöd på en plats för företagaren.

För Centerpartiet innebär ett bra företagsklimat långsiktiga och förutsägbara regelverk. Med dagens komplexa 3:12-regler vilka reglerar hur stor del av vinsten som beskattas som inkomst av tjänst respektive som kapital, skapas däremot motsatt effekt. Alliansregeringen har gjort förenklningar i systemet som till viss del förbättrat tidigare situation. Tillämpningen av dagens system kräver en kostsam administration då det framstår som mycket krångligt. Vi föreslår därför att ersätta 3:12-regelverket med ett enklare system.

I Sverige har ett företag en skyldighet (enligt aktiebolagslagen) att gå i likvidation om inte aktiekapitalet har återställts inom 8 månader efter kontrollbalansräkning upprättats. Dagens gällande regler och dess praktiska tillämpning är ofta svåröverskådliga för den enskilde företagaren. Rättsföljderna vid kapitalbrist, likvidationsplikt, är att styrelseledamöter samt

andra, kan drabbas av personligt betalningsansvar. Ett bolags affärsidé kan vara väl så konkurrenskraftig och bolaget kan generera positivt kassaflöde trots att skulderna vid en given tidpunkt överstiger tillgångarna.

Företagare använder i allmänt socialförsäkringssystemet i liten utsträckning och de flesta betalar för ett skydd de inte kan nyttja. Företagargrupperna sammantaget har betalat in betydligt mer i avgifter än vad de fått ut i ersättningar. Ett exempel är arbetsskadeförsäkringen där det för 2006 betalades in 7,8 miljarder kronor och utgifterna var 6,3 miljarder kronor, ett överuttag på 1,4 miljarder kronor. Att reglerna är utformade för anställning och inte omfattar företagare på lika villkor bidrar till en stor frustration för företagarna. Därför vill vi sänka egenavgifterna kraftigt samtidigt som det ska vara en tydlig koppling mellan avgiften som betalas in och den ersättning som erhålls i trygghetssystemet. Dessutom vill vi att ett generellt högkostnadsskydd för företags sjuklönekostnader prövas.

Centerpartiet anser att det är viktigt att fortsätta att göra det enklare och billigare för företag i Sverige att anställa personal. Alliansregeringen har, jämfört med 2006, sänkt arbetsgivaravgifterna med totalt ca 30 miljarder kronor, vilket motsvarar nästan 3 procent generell sänkning för alla företag. Det arbetet måste fortsätta, med tydlig inriktning mot de minsta företagen. Dessutom vill vi att arbetsgivaravgifterna ska vara transparenta, dvs. vara synliga i arbetstagarnas lön och tas ut som ett tillägg till inkomstskatten.

Centerpartiet vill:

- Fullfölj regeringens arbete med att minska regelkostnaden med 25procent och på sikt höja nivån.
- Avskaffa 3:12 reglerna
- Underlätta att fler människor tar steget från anställning till att bli företagare genom att trygghetssystemen anpassas så att företagaren har tillgång till de sociala trygghetssystemen i samma omfattning som den anställde.
- Att egenavgifterna ska sänkas kraftigt och dessutom anpassas till nya karenstider i socialförsäkringssystemet som svarar mot utnyttjandegraden hos företagare.
- Att ett generellt högkostnadsskydd för företags sjuklönekostnader prövas.
- Slopa egenföretagares preliminära nettoinkomstberäkning under första verksamhetsåret och skjuta upp skattebetalningen på lön till slutet på verksamhetsåret. Dessutom att betala in skatt baserat på den faktiska nettoinkomsten.

- Underlätta för företag att justera värdet på finansiella tillgångar genom att utreda reglerna om likvidation (kapitalskyddsreglerna)
- Förenkla hanteringen av ROT-avdragen för företagen genom att ställa tuffa krav på skatteverket om att ge snabba besked till företagen, samt att snabbt genomföra en utvärdering av de regler som gäller. att minska administrativt krångel för företagen. Skatteavdraget bör istället regleras direkt mellan skattemyndigheten och fastighetsägaren.

INNOVATIONENS ROLL FÖR SAMHÄLLSUTVECKLINGEN

Innovationer för den kommande tillväxten

Globaliseringen innebär många fördelar för de svenska företagarna, men det kräver stor fokus på åtgärder för att öka innovations- och attraktionskraften. Den långsiktiga konkurrenskraften hos företagen är baserad på förstklassig forskning och innovation. Den kan stärkas genom satsningar inom strategiska områden, stärkt uppbyggnad av industriforskningsinstitut och strategiska FoU-program.

Satsningar i innovationsprojekts tidiga skeden ger en bra avkastning till samhället dels i form av lösningar på problem exempelvis nya miljövänliga och energieffektiva lösningar dels i form av ekonomisk tillväxt. Varje innovation skall inte bara visa sin egen förträfflighet, utan den skall också överkomma motstånd som representeras av gårdagens lösningar.

Trots fler och växande företag i Sverige bedrivs förhållandevis lite ekonomisk forskning i Sverige kring villkoren för nyföretagandet och tillväxt i nya företag liksom sambandet mellan nyföretagande och ekonomisk tillväxt. Det är viktigt att utvecklingen av små och medelstora företag stöttas, både vad avser nyskapande och tillväxt. Därför vill vi öka andelen teknisk och industriellt inriktad forskning, samtidigt som statens roll som finansiär av forskning i tidiga skeden bör utvecklas Vi vill även föra in entreprenörskapsperspektivet i svensk forskarutbildning och arbetar för ett universitetsbaserat forskningsinstitut med uppgift att på detta område bedriva såväl grundforskning som direkt policyrelevant forskning.

Centerpartiet ser en stor potential i att stärka Sveriges konkurrenskraft och öka tillväxten genom att stimulera fler patent, fler nya produkter, fler nya företag och fler arbetstillfällen i hög- och medelteknologiska företag och kommer därför att arbeta för att stärka innovationsprojekt i tidiga skeden genom att etablera innovationsmiljöer vid samtliga högskolor och universitet.

Centerpartiet vill skapa bra förutsättningar för en ökad kunskap som kan vara till stor nytta för många. Därmed vill vi uppmuntra privata aktörer att medfinansiera forskning och utveckling genom avdragsrätt för donationer. Det ligger i allas intressen att främja investering för framtiden. Donationer är i många länder en viktig del av forskningsfinansieringen. Donationer ska därför uppmuntras och vara ett naturligt komplement till statens forskningsanslag. Vi vill därför se en möjlighet för donationer till forskning att omfattas av en skattereduktion.

Centerpartiet vill:

- Satsa mer resurser till industriforskningsinstituterna och öka småföretagens möjligheter att få del av forsknings- och innovationsresurser.
- Att andelen teknisk och industriellt inriktad forskning bör öka, och statens roll som finansierare av forskning i tidiga skeden utvecklas.
- Stärka innovationsprojekt i tidiga skeden genom att etablera innovationskontor vid samtliga högskolor och universitet.
- Införa en skattereduktion för donationer till forskning.

Tjänsteforskning

Tjänstesektorn är mycket betydelsefull för Sverige och marknaden har expanderat kraftigt de senaste åren. I EU står tjänstesektorn idag för ca 75 procent av unionens samlade produktion och mer än hälften av sysselsättningen, men endast för ca 20 procent av handeln mellan EU:s länder.

Framtidens jobb kommer att skapas i tjänstesektorn. Det är tydligt att traditionella industrigrenar pressas av en allt hårdare internationell konkurrens. Den privata tjänstenäringen svarar för åttio procent av alla nystartade företag, en fjärdedel av all export, två tredjedelar av näringslivets hela produktion och hälften av Sveriges BNP. I en sådan ekonomi blir det allt viktigare att rikta mer uppmärksamhet mot tjänsteföretagens förutsättningar.

I dag bedrivs tjänsteforskning på ett flertal universitet och högskolor. Men forskningen sker dessutom som isolerade öar. För att bibehålla en hög utvecklingstakt är det viktigt att tjänsteforskningen sprids. Genom att skapa ett kompetenscentrum kan tjänsteforskningen sammanställas och struktureras med en tydlig koppling till tjänsteföretagen. På så sätt kan en

mötesplats för akademi och tjänsteföretag skapas och som är ett steg mot en mer behovsorienterad forskning.

Den nuvarande forskningsstrukturen bygger på produktlogik snarare än tjänstelogik. D.v.s. forskningsstrukturen exkluderar en stor del av de svenska företagen. Metoder, begrepp och strukturer för att beskriva värdeskapande i företag och näringsliv fångar inte tjänsteföretagens logik. Kompetensen finns men det saknas strukturer och gemensamt organ vilket resulterar i problemet att få företag känna till vad som händer och kan ta del av resultaten av tjänsteforskning. Därför vill vi inrätta en nationell struktur för tjänsteinnovationer, dvs en samlade tjänsteforskningshub som samlar och utvecklar den tjänsteforskning som finns idag. Exempel på sådan befintlig struktur är kunskapslotsen inom vård och omsorg som drivs av Stockholm Akademiska Forum och Arena för IT-utveckling. Dvs regionala kunskapshubbar där akademi och näringslivs möts utifrån specifika men branschöverskridande forskningsbehov.

Centerpartiet vill:

- Skapa en ny struktur för tjänsteforskningen genom att inrätta en tjänsteforskningshub som samlar och utvecklar dagens tjänsteforskning. Dessutom att etablera ett kompetenscentrum som omfattar flera lärosäten och som kartlägger och tillgängliggör forskningen för tjänsteverksamhet.

Patentskydd – illusion eller verklighet

Att enskilda uppfinnare och små företag har svårt att försvara sina rättigheter innebär sämre möjligheter till affärsmässig exploatering av uppfinningar. Detta får givetvis negativa effekter på såväl ekonomisk tillväxt som förnyelsen inom det svenska näringslivet. Centerpartiet anser att patent är ett viktigt verktyg för många innovativa företag, och en förutsättning för att kunna skydda de investeringar som görs i utvecklingsarbete och produktförnyelse. Varje innovation skall inte bara visa sin egen förträfflighet, utan den skall också överkomma motstånd som representeras av gårdagens lösningar. Satsningar i innovationsprojekts tidiga skeden ger synnerligen god avkastning till samhället dels i form av lösningar på problem exempelvis nya miljövänliga och energieffektiva lösningar dels i form av ekonomisk tillväxt.

För Centerpartiet är det angeläget att sänka kostnaderna för att skydda uppfinningar. I en nyligen publicerad studie från Europeiska kommissionen konstateras att de höga kostnaderna för skydd i Europa kan vara en bidragande orsak till att Europa nu på ett markant sätt halkar

efter Asien vad gäller patenteringsfrekvens. Sverige har en stor utmaning när det kommer till att behålla sin ledande position när det gäller satsningar på forskning och utveckling.

Möjligheterna att försvara patent rättsligt förbättras. Det är viktigt att Sverige och Europa är med och utvecklar konkurrenskraftiga lösningar avseende patent- och tvistlösning, alldeles särskilt med tanke på prioriteringarna från Asien där både Kina och Japan har antagit nationella patent-strategier för att kunna hävda sig bättre i den globala konkurrensen. I många av våra konkurrentländer är FoU-kostnader skattemässigt gynnade. För att behålla och skapa fler jobb i Sverige behöver den skattemässiga behandlingen av FoU-kostnader förbättras även i Sverige.

Centerpartiet vill:

- Sänka kostnaderna för att skydda uppfinningar
- Arbeta för bättre möjligheter att försvara patent rättsligt

REGIONAL TILLVÄXT

För Centerpartiet handlar regional tillväxt om att stärka regioners och individers möjligheter för entreprenörskap, konkurrenskraft och sysselsättning. En tillväxtinriktad regionalpolitik skapar möjligheter att tillvarata den lokala och regionala miljöns unika förutsättningar i storstäder, landsbygder och landsorter.

Centerpartiets politik för en uthållig regional tillväxt grundar sig i att vi välkomnar olikheter. Centerpartiet ser olikheter som en tillgång som alla människor, företag, kommuner och regioner kan dra nytta av. Precis som människor i Arvidsjaur och Arjeplog drog nytta av kylan för att skapa ett av världens ledande testområden för bilar kan människor i varje kommun och region i Sverige dra nytta av just de specifika förhållanden och kunskaper som finns lokalt. Men det förutsätter att de som lever och bor i området tillåts fatta besluten och får makt över dagordningen. Därför måste vi släppa loss tillväxtpotentialen i vårt land genom att regionalisera Sverige.

Beslutande makten och skattekraften hänger ihop. Regionen har, som inget annat organ, möjlighet att horisontellt se vilka behov och vilka möjligheter som finns, och sedan samordna dessa tillgångar och resurser på bästa sätt. Efter några år av försöksverksamhet ser vi den kraft som utvecklats i de regioner som har fått möjlighet att bestämma mer själva. Centerpartiet vill därför påskynda en fortsatt regionaliseringsprocess.

Europeiska unionens sammanhållningspolitik har som mål att bidra till ekonomisk och social sammanhållning inom EU. Syftet är att minska regionala skillnader och ojämlikhet mellan människor. Centerpartiet ser sammanhållningspolitiken som ett viktigt verktyg för regional utveckling. Ett verktyg som vi vill utveckla för ökad effektivitet, tydligare fokus på tillväxt och innovation samt för omställning till hållbara samhällen i både städer och landsbygder. För ett öppet och sammanhållet Europa är det viktigt att alla regioner omfattas av sammanhållningspolitiken, där vi också kan slå vakt om fri handel, kommunikation och samverkan.

Landsbygderna är rika på naturresurser och på kunniga och företagsamma människor. Goda boendemiljöer och natur- och kulturvärden uppskattas både av svenskar och besökare från andra länder. Genom att tillvarata det engagemang och den utvecklingskraft som finns på landsbygderna skapas förutsättningar för tillväxt i hela Sverige. Centerpartiet arbetar för en utveckling av hållbara städer, och ser samtidigt landsbygdernas möjligheter. I en tid av omställning kan landsbygderna spela en avgörande roll för utvecklingen av ett hållbart samhälle genom bland annat den ökade efterfrågan på förnybar energi, hållbar turism och närproducerade livsmedel.

Centerpartiet arbetar för att varje region ska ges ansvar och inflytande som innebär möjligheter att växa utifrån sina egna förutsättningar. Tillväxtpotentialerna i alla delar av landet kan, enligt regeringens bedömning, stärkas genom att det skapas bättre förutsättningar för att utveckla lokal- och regional konkurrenskraft. Politiska åtgärder som främjar företagande, innovationer och förnyelse, kompetensförsörjning, ett ökat arbetskraftsutbud och god tillgänglighet är därför nödvändiga.

Centerpartiet anser att samverkan är en avgörande förutsättning för en hållbar regional tillväxt. Samverkan i partnerskap ska bidra till att skapa mervärden för aktörer på såväl lokal, regional som nationell nivå. Insatser av betydelse för den regionala utvecklingen ställer krav på väl fungerande dialoger och samverkansprocesser.

En bra service och kommunikation förnyar välfärden

Tillgängligheten till grundläggande service för alla är en av många förutsättningar för tillväxt i alla delar av landet. Därför vill Centerpartiet prioritera de insatser som syftar till en god tillgänglighet till kommersiell och offentlig service för att skapa en miljö där det är attraktivt att såväl bo som att starta och driva företag. Det handlar om att utveckla lokalt anpassade lösningar som tar hänsyn till varierande förutsättningar och behov, men också om att finna

mer generella metoder som kan fungera i olika delar av landet. Det innebär att lösningar för exempelvis bank, post och apotek sannolikt kommer att se olika ut i olika delar

av landet, men att dess service, tjänster och produkter ska finnas tillgängliga för alla.

Utgångspunkten är att vi ska öka samordningen mellan kommersiell och offentlig service samt även tillvarata den ideella sektorns potential. Centerpartiet eftersträvar en effektiv och slimmad statlig verksamhet, och ser med fördel att myndigheter kan lokaliseras till olika delar av landet.

Centerpartiet vill:

- Arbeta för en aktiv förnyelsepolitik och regional tillväxt som ger alla delar av Sverige möjligheter till stärkt konkurrenskraft, entreprenörskap och sysselsättning.
- Utveckla den europeiska sammanhållningspolitiken för ökad effektivitet, innovation, tillväxt och utveckling av hållbara samhällen i alla regioner.
- Påskynda regionomvandlingen som kan möjliggöra en stark lokal och regional tillväxt.
- Tillvarata landsbygdernas möjligheter för hållbar utveckling genom bland annat ökad efterfrågan av förnybar energi, hållbar turism och närproducerade livsmedel.
- Fortsätta satsningarna på landsbygdsturism genom att stärka de näringspolitiska insatserna för främjande av företagande och entreprenörskap inom såväl hållbara naturresurser som upplevelser och aktiviteter.
- Att statlig service ska finnas i hela landet, och att den ska vara samordnad och anpassad för befolkningens och företagens behov såväl på landsbygd som i tätort samt att miljö- och trygghetsfrågor beaktas.
- Eftersträva lokalisering av statliga myndigheter även utanför regionala centra.
- Skapa en jämlik statlig service till landets invånare, anpassad till den nya regionindelningen och grundad på samordning av statens olika verksamheter samt utvecklat samarbete med den lokala kommunen.
- Stimulera regional tillväxt genom att effektivisera och förbättra transportsystem och infrastruktur för kommunikation och informationsutbyte.
- Arbetet med en landsbygdssäkrad politik ska ledas gemensamt av närings- och jordbruksdepartementet i enlighet med landsbygdsstrategin – En strategi för att stärka utvecklingskraften i Sveriges landsbygder.

JORDBRUKSPOLITIK

Centerpartiet har en vision om en modern och tillväxtbaserad jordbrukspolitik med fokus på en god miljö, god djuromsorg och säkra livsmedel. Detta är en inriktning som ger svenskt jordbruk konkurrensfördelar på lång sikt, eftersom företagen enklare och snabbare kommer att kunna anpassa sig till de nya utmaningar som bl.a. klimatförändringarna innebär.

Centerpartiet vill arbeta aktivt för att en sådan inriktning på politiken även ska sprida sig till andra länder inom och utanför EU.

Ungefär nio procent av Sveriges BNP och en betydande andel av sysselsättningen är kopplad till de gröna näringarna. På landsbygden har sektorn en närmast avgörande roll för jobben och samhällsservicen. Därför är det i allas intresse att de boende och de som bedriver näringsverksamhet inom den gröna sektorn kan leva sida vid sida. Ett öppet företagsklimat med hög rörlighet och en mångfald av människor är en förutsättning för en levande landsbygd. Vid försäljning av jordbruksfastigheter anser därför Centerpartiet att beskattningen ska följa samma principer som vid villaförsäljning, d.v.s. att man slipper skatt på försäljningsbeloppet om man köper ny fastighet/mark inom två år för samma eller högre försäljningsbelopp.

För att landsbygdsföretagen ska bli framgångsrika är det viktigt att de får konkurrera med samma villkor som i andra EU-länder. De gånger det går att konkurrensutsätta en verksamhet som idag bedrivs av en myndighet är det önskvärt. I de fall det inte är lämpligt, gäller det att med hjälp av politiken driva på en utveckling som minskar myndigheternas ineffektivitet och tillkortakommanden. Centerpartiet kommer att fortsätta vara drivande i effektiviseringen av de offentliga myndigheterna och sträva efter att minska jordbrukets regelbörda, så kontakten med myndigheterna kan minimeras.

Jordbruket ger upphov till både positiva och negativa miljöeffekter. Sverige ligger bra till i en internationell jämförelse på detta område, men trots detta kan vi inte luta oss tillbaka. Inom de gröna sektorn finns det fantastiska möjligheter att minska sin egen sektors och andra sektors beroende av fossila bränslen. Detta kan göras möjligt genom grön skatteväxling och nya innovationer. Det teknologiska kunnande som detta ger upphov till kan inte bara bli en tillgång i klimatarbetet utan också en affärsmöjlighet som går att exportera.

Den klimatproposition regeringen presenterade våren 2009 innehöll förslag på höjda energi- och miljöskatter som även drabbar jordbruket. För att inte dessa skattehöjningar ska försämra

svenskt jordbruks konkurrenskraft vill Centerpartiet att jordbruket ska kompenseras för detta och att förslagen på detta kommer hösten 2009. Därtill vill Centerpartiet inrätta en kontrollstation år 2013, för att studera hur jordbrukets konkurrenskraft har utvecklats efter att det första steget av höjningen av dieselskatten har genomförts.

Med en politik som stärker de gröna näringarna följer viktiga mervärden som öppna landskap, en levande landsbygd och biologisk mångfald. I ett långsiktigt och hållbart grönt Sverige bidrar de gröna näringarna med mat på borden, bränsle i tankarna, värme i husen, bättre trafikmiljöer i städerna, råvaror till industrin, vackra landskap och massor av spännande upplevelser i landsbygdens natur- och kulturmiljö.

Det är dags att förenkla många regler kring företagande i Sverige, och det gäller även för vin-, öl- och andra alkoholproducenter. Landsbygdsproducenterna av alkoholhaltiga drycker borde ha rätt att få rimliga möjligheter till avsättning av sina produkter. Det skulle både vara en möjlighet för de existerande företagen att utvecklas och ett sätt att skapa nya företag och arbetstillfällen. Förenklingarna skulle dessutom kunna skapa ett mervärde till de turister som varje år väljer att turista på landsbygden.

Centerpartiet vill:

- Att de gröna näringarna blir nettoproducenter av energi och påtagligt bidrar till en hållbar energiförsörjning i samhället.
- Att de gröna näringarna ska bli den första sektorn som blir fossilbränslefri.
- Att de gröna näringarna kompenseras för höjda energi- och miljöskatter. Förslagen på detta kommer hösten 2009.
- Att en kontrollstation införs för att säkerställa att jordbrukets konkurrenskraft inte hotas av skattehöjningen på diesel år 2013.
- Att de jordbrukspolitiska spelreglerna förblir gemensamma för EU:s bönder och att Sverige fortsatt arbetar aktivt med regelförenklingar så att svenskt jordbruk får likvärdiga konkurrensvillkor med övriga EU.
- Att varje företag inom de gröna näringarna endast ska behöva ha en tillsynsman som blir deras kontaktväg in till myndigheter.
- Att svenskt jordbruk ska fortsätta att ha en hög profil när det gäller livsmedelssäkerhet, miljö och djuromsorg. Dessa värden ska Sverige aktivt driva för ökat genomslag inom och utanför EU.

- Att de gröna näringarnas teknologiska kunnande i miljöfrågor ska exporteras.
- Att det svenska jordbrukets konkurrenskraft stärks
- Att man ska få försälja jordbruksfastighet med samma skatteregler som idag gäller vid villaförsäljning. Nämligen att om man köper ny fastighet/mark inom 2 år för samma eller högra belopp ska man slippa skatt på försäljningsbeloppet.
- Att gårdsförsäljning av vin, öl och andra alkoholdrycker tillåts i Sverige.

EU:s jordbrukspolitik

EU:s gemensamma jordbrukspolitik (CAP) skapades för att höja självförsörjningsgraden och säkra livsmedelsproduktionen. Idag ser situationen inom jordbrukssektorn annorlunda ut. Livsmedelsproduktionen inom EU genererar ett överskott, vilket har hanterats med exportstöd. Vid en översyn av CAP 2008 beslutade EU:s jordbruksministrar bl.a. att pengarna i jordbruksbudgeten omfördelas så att mer resurser går till de fem utmaningarna klimat, förnybar energi, vattenkvalitet, biologisk mångfald och krisen i mjölksektorn. Denna prioritering stämmer ganska väl överens med vad Centerpartiet tycker. Produktionen ska i större utsträckning styras av marknadens efterfrågan och inte av specifika stöd. Detta förutsätter att EU:s skyddstullar gentemot omvärlden, intervention och stödköp av jordbruksprodukter på sikt avvecklas.

Centerpartiets långsiktiga mål är att det europeiska jordbruket ska klara sig utan stöd. Att avskaffa EU:s stöd till jordbruket måste dock ske i samma takt som att andra länder, däribland USA, genomför liknande reformer. EU-kommissionen driver idag den frågan inom ramen för WTO-förhandlingarna och detta ställer sig Centerpartiet bakom.

Centerpartiet är anhängare av en gemensam jordbrukspolitik, men vill se ett ”smalare men vassare” EU. Marknadsanpassning ger politiken utrymme att fokusera på de frågor som vi tycker är viktigast. Ett CAP som inriktar sig på miljöhänsyn, öppna landskap och livsmedelssäkerhet bevarar värden som marknaden inte kan hantera, men som samhället värdesätter och därmed är med och betalar. Grunden måste dock alltid vara ett konkurrenskraftigt jordbruk som producerar säkra livsmedel av hög kvalitet.

Centerpartiet har tidigare uppmärksammat de ekonomiska svårigheter som kan drabba enskilda företagare när regler och förutsättningar för stöd ändras, och för att undvika detta krävs långsiktighet och tydlighet. Vi vill ersätta politisk detaljstyrning med ett

helhetstänkande som fullt ut tar tillvara de möjligheter som finns inom företag med jord och skog som bas. Ett led i detta är att införa ett likaersättningssystem för hela EU samtidigt, så kallad flat rate. Det är en naturlig del i marknadsanpassningen eftersom produktionen i större utsträckning styrs av vad som efterfrågas på marknaden. Dessutom minskar det regelbördan för jordbruket och arealstödet blir samma per hektar oberoende av var marken ligger.

I Landsbygdsprogrammet 2007-2013, har regeringen prioriterat en hög miljöambition, fokuserat på sysselsättning, småföretagande, investeringar och entreprenörskap och inriktat sig mot landsbygdens utveckling i helhet. Det handlar om att stimulera affärsutveckling, erbjuda möjligheter till kompetensutveckling och stödja investeringar. Centerpartiet vill inom ramarna för Landsbygdsprogrammet särskilt utveckla arbetet med landsbygdscoacher.

Centerpartiet vill:

- Att EU verkar för att skyddstullar i världshandeln avvecklas.
- Att EU även i fortsättningen ska ha en gemensam jordbrukspolitik.
- Att CAP ska inriktas mer mot klimatarbete, biologisk mångfald, öppna landskap och livsmedelssäkerhet.
- Att arealstödet ska vara det samma per hektar inom hela EU, s.k. flat rate.
- Inom ramen för landsbygdsprogrammet utveckla arbetet med landsbygdscoacher som hjälper till att tillvarata och utveckla goda idéer på landsbygden.

LIVSMEDEL

Mat är nödvändigt för att överleva, men också en viktig del i människors välfärd. Svensk mat, som är producerad utifrån våra svenska miljö- och djurskyddskrav, gör inte bara att konsumenten kan känna sig trygg, utan det skapar också mervärden som öppna landskap och minskade transporter. Sverige är idag kanske inte det första landet som dyker upp i huvudet när man tänker på mat och matturism. Därför har regeringen tagit fram en vision som syftar till att Sverige ska bli det främsta matlandet i Europa. För att förverkliga denna vision har regeringen, tillsammans med livsmedelsbranchen, tagit fram en nationell livsmedelsstrategi som bl.a. innehåller satsningar på mat med mervärden. Centerpartiet anser att den här typen av initiativ stärker den svenska livsmedelssektorn och att satsningarna därför bör förlängas.

Tyvärr vittnar många livsmedelsföretagare idag om brister och variationer i de livsmedelskontroller som genomförs. Detta skapar osäkerhet och förvirring för sektorn och

Centerpartiet anser därför att det är av stor vikt att kompetensen hos dem som genomför kontrollerna höjs och att livsmedelslagstiftningen ses över. Även situationen inom dagligvaruhandeln behöver ses över. Konkurrensverket bör granska effekterna av den starka koncentration som bidrar till en bristande konkurrens med åtföljande negativa konsekvenser för konsumenterna.

Ett led i konsumentens trygghet och makt att göra aktiva val och som främjar valfriheten är kunskap, tydlig information och konsekvent märkning. Centerpartiet förespråkar därför en tydlig märkning som visar exempelvis produktionsland, förekomsten av genmodifierade produkter, antibiotika, industriellt framställda transfetter, färgämnen och andra tillsatser. Vi ser positivt på att industrin själva tar initiativ och är aktiva i att märka sina livsmedel, men reglerna får inte göra det omöjligt för den lilla producenten att bedriva verksamhet. Ett starkt konsumentled som kräver tydlig information och är aktiva i sina val, kan driva på en utveckling och förändring bättre än lagstiftning.

Den offentliga sektorn kan ta ett ansvar genom att visa gott omdöme och föregå med gott exempel vid upphandling av exempelvis livsmedel. Genom att utgå från krav på miljö- och hälsofrämjande produkter vid upphandlingen, kan efterfrågan på sunda och säkra livsmedel öka och näringens framtid säkras.

Centerpartiet vill:

- Att det satsas på småskalig och närproducerad livsmedelsproduktion genom att satsningarna på livsmedelsstrategi och småskalig slakt förlängs.
- Att livsmedelskontrollanternas utbildningsnivå och kunskap måste höjas. Kontrollerna måste också bli mer likvärdiga så att rättssäkerheten för företagen inte påverkas av i vilken kommun man verkar.
- Förespråka en tydlig frivillig märkning av livsmedel och andra produkter som gör att konsumenten kan göra aktiva val.
- Värna den svenska konsumentrörelsen för att stärka det civila samhällets roll inom det konsumentpolitiska området.
- Genomföra en översyn av livsmedelslagstiftningen och få Konkurrensverket att granska dagligvaruhandeln, i syfte att stärka de svenska livsmedelsproducenternas konkurrenskraft.
- Att kommun och landsting vid upphandling av livsmedel ställer krav på miljöhänsyn samt djurskydd som motsvarar kraven för svensk livsmedelsproduktion.

SKOGSPOLITIK

Den svenska skogsnäringen svarade för ett exportnetto för år 2007 på 94 miljarder och är därmed vår i särklass största exportbransch. Sågade trävaror, bioenergi och pappersmassa är bara några i raden av produkter som ett aktivt skogsbruk kan erbjuda. Skogen är samtidigt inte bara en ekonomisk resurs utan den är också en plats för rekreation och biologisk mångfald. Av dessa anledningar är det viktigt att Sverige bedriver en ansvarsfull nationell skogspolitik som lyckas kombinera både de svenska produktionsmålen och de svenska miljömålen. I takt med att samhället förändras kommer efterfrågan på de tjänster och produkter som det traditionella skogsbruket idag säljer att förändras. En tydlig utveckling som Centerpartiet ser framför sig är en ökad fokusering på skogens förmåga att tillhandahålla olika former av bioenergi.

Den globala energiomställningen och ett förändrat klimat kommer att ställa nya krav på en god och hållbar skogsskötsel, där metoder för röjning, underhåll och föryngring måste säkra goda produktionsförhållanden och vara hållbara för framtiden. Genom att skogsägarna får ett stort mått av frihet i valet av bruksmetoder kan variationen i skogsbruket öka. De långa tidsperspektiven och den osäkerhet som finns för vad som kommer att efterfrågas i framtiden gör det svårt att avgöra vilken produktionsform som är mest lämplig. För ett långsiktigt hållbart familjeskogsbruk krävs därför tydliga och klara regler beträffande äganderätt och förfoganderätt.

En utveckling mot fler självbärande småskaliga skogsbruk skulle gynna småföretagandet och ett aktivt brukande, vilket är i linje med Sveaskogs uppdrag. Därför förespråkar Centerpartiet en försäljning av statlig skog i småposter, som ett sätt att öka antalet skogsägare.

Skogen kan inte bara användas som biobränsle utan den kan även lagra koldioxid och därmed fungera som kolsänka. Centerpartiet anser att en hög och stabil tillväxt av skogsråvara blir en viktig del i det svenska klimatarbetet. Av samma anledning är det av stor vikt att Sverige globalt arbetar för att områden som avskogas också återbeskogas.

Centerpartiet vill:

- Att skogspolitik fortsatt ska vara en nationell angelägenhet och ansvarsområde.
- Att skogens attraktionskraft och betydelse för upplevelser tillvaratas genom ett utvecklat turismföretagande.
- Att äganderätt och förfoganderätt ska vara grunden för ett långsiktigt skogsbruk.
- Att det statliga ägandet av skog ska minska till fördel för enskilt privat ägande.
- Att skogens betydelse som energiproducent och kolsänka ges större utrymme i klimatpolitiken.
- Att Sverige på den globala arenan ska verka för återbeskogning.

JAKT OCH ROVDJUR

Centerpartiet anser att jakt är ett viktigt redskap för att förvalta naturens viltstammar, det är även en omtyckt fritidssysselsättning för många svenskar. En hållbar balans i viltfrågorna är därför viktig för såväl människor som djurliv.

Sedan maktskiftet 2006 har regeringen utvecklat den svenska jakt- och rovdjurspolitiken. Förslag har presenterats för förvaltning av vildsvin, medel har satsats på regionalisering och djurägares möjligheter att skydda sina tamdjur om de blir angripna av rovdjur har förstärkts genom en tillfällig förändring i jaktförordningen (den s.k. paragraf 28) och en dialog har förts med berörda parter inför den rovdjursproposition som regeringen kommer att leverera under 2009. I den presenterar regeringen ett samlat förslag till en förändrad förvaltning av rovdjuren.

Centerpartiet vill värna den svenska jakten och småviltsjakten de svenska fjällen.

Centerpartiets utgångspunkt är att alla svenska jägare ska behandlas så lika som möjligt och att ingen jägare ska diskrimineras p.g.a. nationalitet.

Målet för Centerpartiets rovdjurspolitik är att Sverige tillsammans med angränsande länder ska ha en livskraftig rovdjursstam och en trovärdig politik som tar hänsyn till dem som bor och verkar där rovdjuren finns. Centerpartiet kan konstatera att den möjlighet som finns idag, att skydda sina tamdjur mot angrepp av rovdjur, inte har påverkat rovdjursstammarna negativt och vill därför se en fortsatt möjlighet att skydda tamdjur, såväl utanför som innanför stängsel, om de blir angripna av rovdjur.

Centerpartiet vill skapa en trovärdig politik som tar hänsyn till dem som bor där rovdjuren finns. Stegen på vägen mot en god samexistens börjar i själva förvaltningen av rovdjuren. Därför anser Centerpartiet att rovdjursfrågorna behöver ett större regionalt ansvar och mer av lokal delaktighet där de som bor i rovdjurstäta områden känner att de har en möjlighet att påverka sin egen situation. Den senaste tidens utveckling har lett till en stor koncentration av framförallt varg i vissa områden. I dessa områden upplever många människor att de i stor utsträckning påverkas av rovdjuren. Därför anser Centerpartiet att förvaltningen av varg och rovdjur i huvudsak ska föras över från Naturvårdsverket till regional nivå och att förvaltningsjakt på livskraftiga rovdjursstammar ska tillåtas och utföras utifrån regionala förutsättningar och behov.

Jakten på skyddade arter regleras av EU:s Art- och habitatdirektiv. Eftersom förutsättningarna har ändrats sedan naturskyddsdirektivet skrevs, och nya behov har uppstått, anser Centerpartiet att Sverige bör delta aktivt i översynen av direktivet och bättre anpassas till dagens förutsättningar. Vad beträffar klövdjuren vill Centerpartiet se en så lokal förvaltning som möjligt. Förvaltningen ska ge förutsättningar för en livskraftig viltstam av hög kvalitet där djuren på lång sikt är i balans med betesresurserna och där storleken genom lämplig avskjutning är anpassad till betestillgången, de areella näringarna, trafiksäkerheten och rovdjursstammarna.

Det nuvarande systemet för samråd om älgen bör ses över och en enkel, rättssäker och kostnadseffektiv administration ska eftersträvas. Av samma anledning som vi förvaltar älgstammen så att den inte orsakar stora skador på skogen, finns det anledning att förvalta andra djurarter så att de inte skadar havsmiljön. Skarvpopulationen har vuxit väldigt fort i Östersjön och lokalt har den haft stor inverkan på fiske och friluftsliv. Samtidigt har den s.k. Kalmarmodellen visat sig vara ett sätt att med enkla medel bedriva en lyckosam skydds jakt. Centerpartiet förespråkar därför en implementering av modellen i hela landet

Centerpartiet vill:

- Att Sverige tillsammans med angränsande länder ska ha en livskraftig rovdjursstam och en rovdjurspolitik som tar hänsyn till dem som bor och verkar där rovdjur finns.
- Att förvaltning av varg överförs från Naturvårdsverket till regional nivå med lokala möjligheter att påverka beslut.
- Att regionala toleransnivåer för rovdjursstammens storlek införs.
- Att förvaltningsjakt ska godkännas utifrån regionala förutsättningar och behov.
- Att Sverige ska vara aktiva i EU:s översyn av Art- och habitatdirektivet som reglerar jakt av skyddade arter.
- Att Kalmarmodellen implementeras i hela landet för skyddsjakt på skarv. Modellen innebär att jakt tillåts under perioder både före och efter häckning liksom prickning av ägg.

Partistämman beslutade:

- att anta ovanstående punkter
- att lägga partistyrelsens ovanstående text till handlingarna
- att motionerna 201 – 233 anses besvarade